

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O ZABRANI I SPRJEČAVANJU OBAVLJANJA NEREGISTRIRANE DJELATNOSTI

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

(1) Ovim se Zakonom propisuje što se smatra obavljanjem neregistrirane djelatnosti, sudionici, iznimke, ovlasti za suzbijanje neregistrirane djelatnosti, nadzor nad provođenjem ovog Zakona, upravne mjere te prekršajnopravne sankcije.

(2) Obavljanje neregistrirane djelatnosti je zabranjeno.

Članak 2.

Odredbe ovog Zakona ne primjenjuju se na obavljanje neregistrirane djelatnosti sankcionirane posebnim zakonom.

Članak 3.

(1) Pravna osoba u smislu ovog Zakona je: trgovačko društvo, zadruga, ustanova odnosno druga pravna osoba koja obavlja gospodarsku ili drugu djelatnost.

(2) Fizička osoba u smislu ovog Zakona je svaki pojedinac koji obavlja poslove koji spadaju u djelatnosti slobodnog zanimanja, druge samostalne djelatnosti ili djelatnost obrta.

Članak 4.

Odredbe ovog Zakona odnose se i na pravnu i fizičku osobu koja ima sjedište ili prebivalište izvan Republike Hrvatske, a obavlja djelatnost na području Republike Hrvatske.

II. OBAVLJANJE NEREGISTRIRANE DJELATNOSTI

Članak 5.

(1) U smislu ovog Zakona obavljanjem neregistrirane djelatnosti smatraju se slijedeće aktivnosti:

- kad pravna osoba obavlja djelatnost koja nije upisana u sudski registar ili drugi odgovarajući registar,
- kad pravna osoba nema zakonom propisane akte o ispunjavanju uvjeta za obavljanje registrirane djelatnosti,
- kad fizička osoba obavlja djelatnost koju nije registrirala kod nadležnog tijela ili prijavila poreznim tijelima,
- kad fizička osoba nema zakonom propisane akte o ispunjavanju uvjeta za obavljanje registrirane djelatnosti,
- kad pravna ili fizička osoba obavlja djelatnost unatoč zabrani obavljanja djelatnosti.

(2) U smislu stavka 1. ovoga članka ne smatra se obavljanjem neregistrirane djelatnosti obavljanje drugih djelatnosti koje služe obavljanju djelatnosti koja je upisana u sudski ili drugi odgovarajući registar nadležnog tijela, ako se one obavljaju u manjem opsegu ili se uobičajeno obavljaju uz upisanu djelatnost.

(3) U smislu stavka 1. ovoga članka ne smatra se obavljanjem neregistrirane djelatnosti povremeno obavljanje djelatnosti za koje je posebnim zakonom isključena obveza registracije djelatnosti kod nadležnog tijela i prijava poreznim tijelima.

Članak 6.

Pravna ili fizička osoba koja omogući obavljanje neregistrirane djelatnosti iz članaka 5. i 7. ovoga Zakona, jednoj ili većem broju osoba iz članka 3. ovoga Zakona sudionik je u obavljanju neregistrirane djelatnosti.

Članak 7.

(1) U smislu ovoga Zakona sudionikom u obavljanju neregistrirane djelatnosti smatra se i fizička i pravna osoba koja naručuje, posreduje ili objavljuje oglas (nedozvoljena reklama) u tisku, putem televizije, radija i drugih medija (organizacija za oglašavanje) ili reklamnih obavijesti na neki drugi način koji je dostupan javnosti.

(2) Naručitelj oglasa je dužan prilikom naručivanja oglasa navesti podatke o svojem identitetu: tvrtku i sjedište tvrtke, OIB, ime i prezime odgovorne osobe, ili ime i prezime naručitelja, OIB i njegovo prebivalište odnosno boravište.

(3) Zabranjeno je objavljivati oglase ako naručitelj oglasa ne dostavi podatke iz stavka 2. ovog članka.

(4) Organizacija za oglašavanja obvezna je tijelima iz članka 13. ovog Zakona na njihov zahtjev dati na uvid podatke o naručitelju oglasa propisane stavkom 2. ovog članka.

III. IZNIMKE KOJE SE NE SMATRAJU OBAVLJANJEM NEREGISTRIRANE DJELATNOSTI

Članak 8.

Iznimno od odredaba članka 5. ovoga Zakona, ne smatraju se obavljanjem neregistrirane djelatnosti slijedeće aktivnosti:

- rad za vlastite potrebe
- obiteljska pomoć
- susjedska pomoć
- obavljanje nužnog rada za sprečavanje nesreće ili otklanjanje posljedica prirodnih ili drugih nesreća,
- volontiranje sukladno posebnom propisu.

Članak 9.

(1) Rad za vlastite potrebe je aktivnost koju osobno, neposredno i samostalno obavlja fizička osoba radi:

- održavanja, popravaka ili poboljšanja nekretnina u njegovom vlasništvu ili na kojima ima pravo upotrebe, korištenja ili kakvo drugo stvarno ili obvezno pravo ustanovljeno za nekomercijalne potrebe,
- otklanjanja ili sprečavanja kvarova na pokretninama u njegovom vlasništvu ili na kojima ima pravo upotrebe, korištenja ili kakvo drugo stvarno ili obvezno pravo ustanovljeno za nekomercijalne potrebe.

(2) Rad za vlastite potrebe je aktivnost koju neposredno obavljaju odgovorne osobe ili radnici pravne osobe ili fizičke osobe koje obavljaju registriranu djelatnost radi:

- održavanja, popravaka, poboljšanja prostora i poslovnih prostorija u vlasništvu ili zakupu pravne osobe ili fizičke osobe,
- otklanjanja i sprečavanja kvarova na pokretninama u vlasništvu ili zakupu pravne osobe ili fizičke osobe.

(3) Odredbe stavka 1. podstavka 1. i stavka 2. podstavka 1. ne primjenjuju se na one djelatnosti i radove za koje je posebnim propisom drugačije određeno.

Članak 10.

(1) Obiteljska pomoć je aktivnost iz članka 9. stavka 1. ovoga Zakona koju neposredno obavlja fizička osoba u korist i za interes osobe s kojom je u srodničkom odnosu prema ovom Zakonu.

(2) Srodničkim odnosom, odnosno srodnikom u smislu ovog Zakona smatra se:

- krvno srodstvo u ravnoj lozi, a u pobočnoj lozi sestra i brat, polusestra i polubrat, djeca sestara i braće, polusestara i polubraće te njihovi potomci, zaključno do četvrtog stupnja pobočnog srodstva;
- bračni ili izvanbračni drug koji ne živi u drugoj izvanbračnoj zajednici i ako izvanbračna zajednica traje najmanje tri godine ili kraće ako je u njoj rođeno zajedničko dijete;
- bivši bračni ili izvanbračni drug ako postoji obveza uzdržavanja;
- maćeha ili očuh, pastorak ili pastorka te njihovi potomci, zaključno do drugog stupnja srodstva sve dok traje međusobna obveza uzdržavanja.

(3) Obiteljska pomoć u smislu ovoga Zakona smatra i neposredno obavljanje aktivnosti iz stavka 1. ovoga članka od strane fizičke osobe koja s ostalim članovima kućanstva živi u zajedničkom kućanstvu, bez obzira na srodnički odnos, ili je skrbnik, odnosno štíćenik prema posebnim propisima.

Članak 11.

(1) Susjedska pomoć je obavljanje poslova među susjedima, kada između njih postoji blizina prebivanja do 500 metara, pod slijedećim uvjetima:

- da među njima nema sklopljenog ugovora,
- da se rad obavlja bez plaćanja ili druge materijalne koristi,
- da se rad ne obavlja redovito (opetovano),
- da rad ne obavlja pravna ili fizička osoba registrirana za tu djelatnost i
- da se rad ne obavlja kao odgovor na objavljeni oglas (narudžbu).

(2) Iznimno od stavka 1. ovog članka susjedskom pomoći se ne smatra:

- obavljanje radova u vezi s djelatnošću pravne osobe ili fizičke osobe,
- obavljanje radova na nekretninama i pokretninama fizičke ili pravne osobe koja se njima koristi za obavljanje djelatnosti.

(3) Susjedska pomoć nije dozvoljena za poslove koji bi mogli biti opasni po zdravlje.

Članak 12.

Obavljanje nužnog rada za sprječavanje nesreća ili otklanjanje posljedica prirodnih ili drugih nesreća je rad koji se obavlja za sprječavanje odnosno otklanjanje posljedica prirodnih ili drugih nesreća.

IV. NADZOR

Članak 13 .

Inspeksijski nadzor nad provođenjem ovoga Zakona u okviru propisanog djelokruga, u djelatnostima koje nadziru, obavljaju nadležni inspektori središnjih tijela državne uprave.

V. UPRAVNE MJERE

Članak 14.

(1) U provedbi inspeksijskog nadzora iz članka 13. ovoga Zakona nadležni inspektor usmenim će rješenjem u zapisniku zabraniti obavljanje neregistrirane djelatnosti ako:

- pravna osoba obavlja djelatnost koja nije upisana u sudski registar (članak 5. stavak 1. podstavak 1.),
- pravna osoba nema zakonom propisane akte o ispunjavanju uvjeta za obavljanje registrirane djelatnosti (članak 5. stavak 1. podstavak 2.),
- fizička osoba obavlja djelatnost koju nije registrirala kod nadležnog tijela ili obavljanje te djelatnosti nije prijavila poreznim tijelima (članak 5. stavak 1. podstavak 3.),
- fizička osoba nema zakonom propisane akte o ispunjavanju uvjeta za obavljanje registrirane djelatnosti (članak 5. stavak 1. podstavak 4.),
- pravna ili fizička osoba obavlja djelatnost unatoč zabrani obavljanja djelatnosti (članak 5. stavak 1. podstavak 5.),
- pravna ili fizička osoba kao sudionik omogući obavljanje aktivnosti iz članaka 5. i 7. ovoga Zakona (članak 6.),
- pravna ili fizička osoba nudi odnosno reklamira djelatnosti iz članka 5. podstavaka 1., 2., 3. i 4. (članak 7. stavak 1.).

(2) Rješenje iz stavka 1. ovoga članka izvršava se bez odgode, po obavljenom inspeksijskom nadzoru pečačenjem prostorija, postrojenja, uređaja i druge opreme za rad ili namijenjene radu ili na drugi pogodan način. Zabrana obavljanja neregistrirane djelatnosti važi do otklanjanja utvrđenih nedostataka, a najkraće na rok od 30 dana od dana izdavanja usmenog rješenja. Pečačenje poslovnih prostorija inspektor iznimno će, kad okolnosti slučaja zahtijevaju, provesti najkasnije u roku dva dana od dana kada je obavio inspeksijski nadzor, odnosno kada je izdao usmeno rješenje.

(3) Rješenje iz stavka 1. ovoga članka dostavlja se stranci u pisanom obliku bez odgode, a najkasnije u roku od osam dana od dana njegova donošenja.

(4) Rješenje iz stavka 3. ovoga članka dostavlja se i Ministarstvu financija – Poreznoj upravi, Hrvatskom zavodu za zapošljavanje te ministarstvu nadležnom za poslove socijalne skrbi.

(5) Žalba izjavljena na rješenje iz stavka 3. ovoga članka ne odgađa njegovo izvršenje.

(6) O žalbama na rješenje iz stavka 3. ovoga članka odlučuju postojeća povjerenstva za žalbe središnjeg tijela državne uprave.

(7) U slučaju da nije imenovano povjerenstvo iz stavka 6. ovoga članka, čelnik tijela će imenovati povjerenstvo u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(8) Povjerenstvo ima tri člana.

VI. PREKRŠAJNOPRAVNE SANKCIJE

Članak 15.

- (1) Novčanom kaznom od 20.000,00 do 50.000,00. kuna kaznit će se za prekršaj iz članka 5. stavka 1. podstavaka 1., 2. i 5. ovoga Zakona pravna osoba koja obavlja djelatnost koja nije upisana u sudski registar, nema zakonom propisane akte o ispunjavanju uvjeta za obavljanje registrirane djelatnosti ili obavlja djelatnost unatoč zabrani obavljanja djelatnosti.
- (2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom od 5.000,00 do 20.000,00 kuna.
- (3) Novčanom kaznom od 10.000,00 do 30.000,00 kuna za prekršaj iz članka 5. stavka 1. podstavaka 3. i 4. ovoga Zakona kaznit će se fizička osoba koja obavlja djelatnost koju nije registrirala kod nadležnog tijela, obavljanje djelatnosti nije prijavila poreznim tijelima ili nema zakonom propisane akte o ispunjavanju uvjeta za obavljanje registrirane djelatnosti.
- (4) Novčanom kaznom od 10.000,00 do 20.000,00 kuna za prekršaj iz članka 6. ovoga Zakona kaznit će se pravna osoba koja je omogućila kao sudionik obavljanje aktivnosti iz članka 5. i 7. ovoga Zakona.
- (5) Za prekršaj iz stavka 4. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom od 5.000,00 do 15.000,00 kuna.
- (6) Novčanom kaznom od 3.000,00 do 10.000,00 kuna za prekršaj iz članka 6. ovoga Zakona kaznit će se fizička osoba koja je omogućila kao sudionik obavljanje aktivnosti iz članka 5. i 7. ovoga Zakona.
- (7) Novčanom kaznom od 10.000,00 do 15.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj iz članka 7. stavaka 1., 2. i 3. ovoga Zakona pravna osoba ako nudi, odnosno reklamira obavljanje djelatnosti iz članka 5. ovoga zakona.
- (8) Novčanom kaznom od 5.000,00 do 10.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj iz članka 7. stavaka 1., 2. i 3. ovoga Zakona fizička osoba ako nudi, odnosno reklamira obavljanje djelatnosti iz članka 5. ovoga zakona.
- (9) Za prekršaj iz stavaka 1., 3., 4. i 5. ovoga članka, kao zaštitna mjera, obvezno će se oduzeti predmet koji je bio namijenjeni ili uporabljen za počinjenje prekršaja ili je nastao počinjenjem prekršaja. Osim zaštitne mjere oduzimanja predmeta oduzet će se i imovinska korist ostvarena prekršajem.
- (10) Odredbe ovoga Zakona koje se odnose na prekršajnu odgovornost pravne osobe i u njoj odgovorne osobe primjenjuju se i na s njima izjednačene subjekte.

Članak 16.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u Narodnim novinama.